

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P.|| Vincentii|| Brvni, Socie-||tatis Iesv,|| Meditationes,||
In Septem Praecipva Festa|| B. Virginis**

Bruno, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1598

II. De Natiuitate B. Virginis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59989](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59989)

DE NATIVI-
TATE BEATISSI-
MAE VIRGINIS MA-
TRIS DEI.

MEDITATIO II.
EVANGELIVM.

Matth. 1.

LIBER generationis IESV
Christi filij David, filij A-
braham. Abraham genuit I-
saac, Isaac autē genuit Iacob, Ia-
cob autē genuit Iudam & fratres
eius, &c. Iacob genuit Ioseph vi-
rum MARIAE, de qua natus est
IESVS, qui vocatur CHRISTVS.

FIGVRAE.

Gene. 2.

1. **E**V A data primo Adamo in so-
ciam, nata est tota pura & in-
nocens, à Deo ex ipsius Adami costa
formata.

2. ANNA

2. ANNA sterilis suis orationibus à Deo impetrauit filium, quem se oblaturum in templum ad ministrandum Domino promisit. 1. Reg. 11.

PROPHETIAE.

1. **Q**VAE est ista, quae progreditur quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut Sol, terribilis ut castrorum acies ordinata? Cant. 6.
2. Orietur stella ex Iacob, & consurget virga de Iſrahel. Num. 14.
3. Egredietur virga de radice Iesse, & flos de radice eius ascendet. Esa. 11.

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA quam ingens fuerit lætitia, quam tantæ Virginis dies natalis attulit mûdo, quâ-tus splendor ei accesserit ortu huius noui Solis, multo amplius quam Sol iste materialis resplendentis. Et primo quidem lætati sunt angeli, dum vident in lucem editam illam, quæ eorum erat ruinas restauratûra. Deinde lætati sunt & hominēs, quia nata erat illa per quam opus

36 **MEDITAT. DE**
redemptionis generis humani erat
complendum. Lætati quoque sunt
sancti illi Patres, qui sedebant in te-
nebris, cum intelligerent illam in
mundum venisse, cuius opera libe-
randi erant à tam diuturna dura-
que captiuitate. Verum & pecca-
tores magnam lætandi causam ha-
bent: quia hodie ingressa est mun-
dum illa, cuius interuentu remissio-
nem peccatorum suorum cōsequen-
tur: ipsa enim est fons exundans
pietatis, & mater omnium miseri-
cordiarum. Cogita deinde specia-
tim, quantum gauisi sint eius paren-
tes sancti, Ioachim & Anna, quod
post tot sterilitatis annos in extre-
ma senectâ à Deo obtinuissent do-
num tam singulare pariendi vnâ
filiam tam sanctam, tot virtutibus
præditam; debebat enim (quod iam
à Deo eis erat reuelatum) omnibus
mulieribus, quantumuis celebra-
tissimis, quæ ante eam vnquam fui-
sent, antecellere. O beati parentes,
quibus tantum debent omnes crea-
turæ; quia vestra opera tam excel-
lens donum, omni alio dono ante-
ferendū oblatum est creatori. O bea-
tus Annæ venter, qui peperit hoc
nouum

B. VIRGINE. 37

nouum cælum, longe ipsis cælis ca-
pacijs. O beata vbera, quæ meruerunt
alimentum suppeditare nutrici eius,
qui totum mundum alit & pascit.
Gaudeant ergo & cæli; & terra exul-
tet, quia hodie portæ sterilijs ape-
riuntur, & diuinam illam virginem *Ezech. 44.*
amque portam pariunt, per quã so-
lus Deus Opt. Max. transire debebat
& ingredi in mundum. Exulta Anna
sterilis, quæ non pariebas, ac pariter
exulta tu quoque Ioachim, quia ex fi-
lia tua nascetur filius, cuius nomen
est Emanuel, hoc est, nobiscum Deus. *Isa. 7.*
Repleatur terra laudibus, & montes
exilient, quia hodie ortus est ille
mons Dei altissimus, qui superat om-
nes alios montes, & colles: quia
excedit omnem angelorum simul
& hominum sublimitatem. Quo ex
monte abscissus est lapis ille angula-
ris, CHRISTVS IESVS, qui exci- *Dan. 2.*
so demonis imperio suæ Maiestatis
amplitude totum mundum com-
pleuit. Mons verè Dei, mōs pinguis, *Psal. 67.*
mons coagulatus, in quo ipsi Deo
habitare complacuit O miraculum
supra omne miraculum: mulierem
anteferri altissimis Seraphinis, &
Deum mundo apparere ipsis angelis

38 MEDITAT. DE

minorē. O filia sanctissima, quæ maternorū vberum lacte nutrita es, & vndiq; angelis, circumdata. O filia, tam cara Deo, & tantum parentibus tuis decus & ornamentū, ab omnibus generationibus, (vti bene de te ipsa dixisti) prædicata & fælix pronuntiata. O filia super omnes alias Deo digna, humanæ naturę pulchritudo, & omnium mulierum ornamentum, quæ prudentia tua erratū primæ matris Euxæ correxisti, & omnibus alijs fēminis viuū honestatis, virtutumq; omnium speculum fuisti. O rosa intra Iudaici populi spinas exorta, cuius diuina fragrantia, odorq; virtutum per totum orbē terrarū diffusa est. O turtur castissima, cuius optata vox cæpta hodie audiri in terra nostra, omnes noua & incredibili lætitia compleuit, quæq; natali tuo vniuersæ hominum saluti fælix principium fecisti. Merito igitur exultat Ecclesia sancta, quia hodie spōsi eius mater nata est, regina mūdi, fenestra cęli, paradisi porta, tabernaculum Dei admirabile, & scala illa cęlestis, per quā supernus Rex exinaniens se descendit, & homo ad terram afflictus se erexit, & ascendit.

Eccl. 24.

Apoc. 21.

Gen. 28.

B. VIRGINE.

39

in cælum. Hodie quoque apparuit
stella matutina, illa aurora confur-
gens, quæ attulit iustitiæ solem, suis
radijs totum orbem collustrantem:
stella illa, de qua dixit Propheta, *O. Num. 24.*
rietur stella ex iacob: Hodie deniq; na-
ta est illa pulcherrima Virgo, è cuius
virginali thalamo tanqua sp̄sus e-
gressus est speciosus supra oēs fili-
os hominū. Exultemus ergo & nos, *Psal. 18.*
gestiamus, & triūphemus, dicamus *Psal. 44.*
que cū Ecclesia *Natiuitas tua Dei geni-*
trix Virgo, gaudium annūciauit vniuerso
mūdo; ex te. n. ortus est sol iustitiæ Chri-
stus Deus noster, qui soluēs maledictio-
nē, dedit nobis benedictionē, & confun-
dēs mortē, donauit nobis vitā sempiternā.
2. CONSIDERA quanta fue-
rit huius virginis nobilitas; nā eius
progenitores tanto splendore nata-
lium effloruerunt, vt lōgissimè om-
nes alias stirpes & prosapias, licet cla-
rissimas excefferit, de qua nobilitate
scriptū est in p̄sona ipsius virginis.
Et radicaui in populo honorificato. Vbi Eccl. 24.
considera, populū, à quo quis origi-
nē trahit, quatuor de causis posse di-
ci honoratū. Primo ex nobilitate. Se-
cū dō ex potētia & opibus. Tertiō ex
sapiētia. Quartō ex sanctitate; quib⁹
de

40 MEDITAT. DE

de causis totus populus Iudaicus illustrior fuit ceteris omnibus. Et primo quidem ob nobilitatē generis, quia à magnis illis Patriarchis Abraham, Isaac & Iacob, qui prima populi Hebræi fundamenta iccerunt, originem traxit. deinde consequentibus temporibus à tot regibus, iudicibus, illustrib⁹ belli ducibus, è quibus CHRISTVS Dominus noster descendit, & secundum carnem natus est. Ad Abrahamum enim promissio illa à Deo facta est, quod in femine ipsi⁹ (quod est CHRISTVS)

Gen. 21.

benedicerentur omnes gentes, & quia Saluator noster substantiam carnis sumpsit ex beatissima Virgine, certum est illam quoque ex eadē Patriarcharum stirpe descendisse, & quidem è regia tribu Iuda per David

Isa. 11.

primum eius regem, sicut bene dixit Propheta. *Egredietur virga de radice Iesse.* quæ virga aliud non fuit, quàm sanctissima virgo nata ex stirpe David, cuius Pater fuit Iesse. Deinde fuit hic populus in magno honore, ob summam eius tum in armis, tum in opibus potentiam, vti apparet in

Psal. 135.

eius excessu ex Aegypto, *In manu potentis & brachio excelso.* & in ingressu

in

B VIRGINE.

in terram promissionis, ubi duce lo-
sue eiecit Cananæos, suisque victri-
cibus armis triginta reges expugna-
uit & occidit; vt omittam alias per-
multas victorias, à varijs Regibus &
Iudicibus, vt refert Scriptura, ex ho-
stibus relatas. Adhæc quanta opum
eius esset gloria, illustre testimoniū.
suppetit ex eadem Scriptura, cōme-
morante æuo Salomonis in nullo
pretio fuisse argentum, vtpote cuius *3. Reg. 10.*
tanta fuerit Hierosolymis copia.
quanta lapidum, & arborum syl-
strium; præter immensam copiam
aliarum rerum, quibus populus ille
abundabat. Tertio fuit populus hic
celebratus ob sapientiã: nam in cæ-
teris nationibus, non nisi vmbra
quædam sapientiæ, eaq; terrena tota
& animalis exstabat. Sed in hoc po-
pulo electo floruit vera & cęlestis
sapientia: quã non caro & sanguis,
sed Pater cęlestis reuelauit, secun-
dum illud, *Omnia sapientia à Domino* *Ecc. 1.*
Deo est. Hac diuina sapientia in spi-
rati sancti Prophetæ multa vera do-
gmata prænunciârunt. hac imbutus
sanctus rex Dauid tot psalmos Pro-
phético spiritu, & cantica in laudem
Dei, **CHRISTI** & Ecclesiæ scripsit.
Post

Post illum verò filius eius Salomon tanta ornatus fuit sapientia, vt Regina Saba ex vltimis terræ finib. venerit eius visendi & audiendi causa: & postquã vidit & audiuit tot admiranda ei⁹ opera, dicit scriptura, quod ex nimio stupore nō habuerit vltra spiritum. Deniq; in maximo honore fuit hic populus ob sanctitatē, & virtutū excellētiam: nam cū omnes alij populi dediti essent immundo idolorum cultui, varijsq; flagitijs, & innumeris dēmonum superstitionibus, in hoc solo populo vera virtus, vera religio, veræq; & sanctæ ceremoniæ ac sacrificia inueniebantur. Huic populo Deus visibiliter è cælo legem dedit, huic familiariter locutus est, & in omnib. rebus favore & auxilio adfuit, Vnde merito dixit magnus ille Dux Moses. *En populus sapiens & intelligens, gens magna: nec alia est natio tam grandis, quæ habeat Deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest cunctis obsecrationibus nostris.*

3. Reg 10.

Deut. 4.

3. CONSIDERA etiam si beatissima Virgo à suis antiquis Patribus ob tantas eorum prærogatiuas nobilitata fuerit: nihilominus illa suis excellentibus diuinisq; virtutibus maiorem.

iorem suis progenitoribus splendo-
 rem attulit, quam ab illis recepit.
 Vnde sicut pretiosa gemma annulo
 aureo inserta auget eius lucē & splē-
 dorē, sic excellentes & amplæ illæ rā
 naturæ quam gratiæ dotes cum no-
 bilitate sanguinis in Maria coniun-
 ctæ, totam eius stirpē multò clariorē
 illustrioremq; reddiderunt. Simili-
 ter quod ad potentiæ prærogatiuam
 attinet, in hac quoq; virgine longe
 excellētior existit; illa enim sola vi-
 cit & contriuit caput antiqui serpē. *Gen. 3.*
 cuius potentia tanta est, vt nulla
 potentia (vti scriptum est) in terra *Iob. 41.*
 ei comparari possit. Fuit quoque
 M A R I A omnibus opibus, non
 terrenis, sed cælestibus instructissi-
 ma: hæ enim (vt dicit quidam San-
 ctus) sunt veræ opes, quæ hominem
 locupletem reddunt, non auro &
 argento, sed virtutibus. Donum
 item sapientiæ in hac dignissima
 Virgine fuit copiosissimum, & lon-
 ge præstantius, quā in omnibus eius
 maioribus; fuit enim cōpleta quasi
 sapientiæ pelago, quando verbum
 eternū, in quo recōditi erant omnes
 sapientiæ & scientiæ Dei thesauri, *Col. 2.*
 in beatissimū eius yterū descendit.

Deni-

Denique quod ad sanctitatem attinet, hæc beatissima virgo non est tantopere nobilitata à suis maioribus, quantoperè illa sua singulari & excellenti sanctitate illustravit & ornauit suos maiores, quanta enim sanctitate præditâ fuisse arbitramur illâ, è qua natus est sanctus sanctorum? illam, inquam, quæ penitus semper fuit munda corpore & spiritu, & ab omni peccati macula libera, illustri quadam virtutum corona adornata? illam, quæ ante sancta fuit, quâ nata, suæque admirandæ sanctitatis splendore, longissimè omnem mortalem nobilitatem superauit? Vnde liquet, hanc augustissimam Virginem, non tam progenitorum suorum nobilitate ampliorem gloriam accepisse, quam ipsis potius maius decus & ornamentum attulisse. Neque mirari debes, eam, quæ ex tam illustri progenie oriunda erat, in tanta paupertate, vixisse, vt, cum esset Domini orbis paritura, non inuenerit nec diuersorium, nec locum vllū, in quo posset hoc cæleste pignus deponere, nisi sordidum quoddam stabulum, & contemptum præsepium: nam ita ordinarat & disposuerat altissi-

ma prouidentia eius, qui gubernat omnia; volens, vt exemplum daret hominibus viuendo & moriendo in extrema paupertate. Pauperem quoque eligere voluit Matrem, vt quo profundior eius esset humilitas in vilitate status, hoc amplioris gratiæ capacior esset, & in cælesti gloria eucheretur sublimius: neque enim vnquam supra omnes angelorum choros exaltata fuisset, si non infra omnes homines humiliata fuisset. Verum considera ad quantam humilitatem se filius altissimi propter te demittere voluerit; dum non solum nasci vult ex matre, secundum mundi conditionem, paupere, inopis fabri lignarij vxore, qui labore manuum victum parabat, verum etiam, cum posset progenitores eligere iustos & sanctos, permisit in sacram suam genealogiã inferri multos peccatores & sceleratos, immò nullã in ea mentionem fecit mulierum sanctarum, sed tantum quarundam peccatriciũ & infamium. Neq; mirum est, eũ dedecoris loco nõ habuisse, à Patribus peccatoribus originẽ ducere, cū nõ puduerit eum ignominiosissimè in crucem agi & mori

pro

pro hominū salute. Voluit quoq; ea
 re demonstrare, quantū amaret non
 iam peccata, sed peccatores; nā quā-
 diu in hac vita fuit, professus fuit se
 speciatim ad illos vocādos venisse,
 & ideo cum illis quoq; sapius con-
 uersatus est, & comedit: imò illos fa-
 cit cibum suum, vt illos diuini spiri-
 tus sui participes faceret. O bonitas
 Dei ineffabilis, quot artib⁹ utitur ad
 inflammandos peccatores, vt confi-
 denter ad ipsum confugiant, quan-
 do quidē tales voluit habere proge-
 nitores. Quid igitur moramini o pec-
 catores? cur reformidatis adire illū,
 qui cum esset filius Dei, propter vos
 voluit fieri vester filius? O anima in-
 felix, quā tot blanditiæ emollire ne-
 queunt. O cor verè adamantinum,
 quod tanta amoris vi non frange-
 ris, neq; ad penitentiam cōmoueris.

4. **CONSIDERA** sanctissimū
 dulcissimūq; **B. Virginis** nomen,
 nam Maria varijs linguis exponi so-
 let. Primo secundum Hebręos signi-
 ficat stellam maris, vel mare amarū.
 Secundum alios, Dominam, vel, ex-
 altatam. Rursum iuxta alios, illumi-
 natam, vel illuminatricem & popu-
 li Magistrā. Et certē omnia hæc
 nomi-

B. VIRGINE. 47

nomina, & illustres eorum signifi-
cationes optimè conueniunt in il-
lam. Est enim illa clarissima stella, *Eccl. 50.*
quæ ex speciali gratia inter huius
turbulenti sæculi vndas resplendet.
Hæc est stella stellarū, cuius diuino
lumine ducti homines & confortati
securi per hoc magnum & spatio-
sum mare ad cælestem patriam
transeunt. Quæ stella si non esset,
quid aliud superesset in mundo, nisi
densa caligo, vmbra mortis, & tene-
bræ obscurissimæ? Conuenienter
verò MARIA comparata est stellæ;
nam vt stella in firmamento collo-
cata est super orbem planetarum;
sic beata Virgo virtute & perfectio-
ne altissima est, omniumque alio-
rum Sanctorum sublimitatem, siue
angelorum, siue hominum excedit.
Conuersatio quoq; eius semper fuit
sublimis & cælestis, sicut in perso-
na eius scriptum est, *Ego in altissimis Eccl. 24.*
habitavi, imò illa est ipsum cælum,
in quo autor & Dominus cælorum
sedem suam elegit. Præterea sic-
ut stella, sine vlla suæ perfectio-
nis iactura radios emittit, sic M A-
R I A sine vlllo Virginitatis suæ
detrimento filium, suum peperit:
radij

NUM. 24.

Ruth. 1.

radij non imminuerunt stellæ claritatem; nec Virginis integritatem filius. Hæc est nobilis illa stella orta ex stirpe Iacob, cuius radius mundū collustrat, cuius splendor emicat in cælis, infernum penetrat, & per terram diffusus potius corda & mentes quam corpora calefacit, conseruat virtutes, dissipat & consumit vitia. Hęc deniq; est illa illustris & nobilis stella, quæ supra hoc mare nostrū exaltata, per eximia merita relucet, rarisq; virtutum exemplis totū orbem illuminat. Secundo nomen **MARIAE** significat mare amarū. O quot, & quam amaræ fuerunt dolorum & tribulationum aquæ, quæ vsque ad tuam sanctissimam animā penetrarunt. Ô Virgo beatissima, quam magnis terroribus concussa fuit mēs tua, quot doloris cultri tuū cor transfixerunt: Verè omnes afflictiones, crucēsq; martyrum, fuerūt quasi guttulæ aquarum dulcium; sed dolores tui, Ô Regina martyrū, fuerunt quasi mare spatiosissimum, & amarissimum. Neq; mirum. Nam sicut tua caritas & amor erga **CHRISTVM** filium tuum, longe excessit omnem aliam caritatem & amorē

crea-

B. VIRGINE.

49

creaturarum: sic dolor quem ob eū-
dem filium tuum pertulisti, omnem
alium dolorem, omneque martyriū
excessit. Tertio hoc nomē MARIA
interpretatur Domina, vel exaltata,
& admodum cōgruenter: illa enim
nulli puræ creaturæ subiecta est:
quomodo enim potest subiecta esse
creaturæ illa, quæ est mater creato-
ris: mater eius, qui est Dominus o-
mnium creaturarum? Vnde, & quia
genuit creatorem & Dominum or-
bis, facta est Domina omnium crea-
turarum. Quare & in persona eius
rectissimè scriptum est. *In omni gente*
& populo primatum habui. Imo si dice- *Eccl. 24.*
re licet, non modo facta est omniū
creaturarū Domina, sed ipsius quo-
que creatoris; nam de CHRISTO
D. N. scriptum est, *Et erat subditus il-*
li. id est, MARIAE matri suæ, & ra- *LUC. 2.*
tione illius etiam Iosepho. Ac certe
congruens erat, illam, quæ se humi-
liarat infra omnes, exaltari supra o-
mnes & fieri Dominam omnium,
Imperatricem cæli, Reginam ange-
lorum & hominum, imò vsque ad
infernus super omnes aduersarios
imperium eius extendi & dilatari.
Denique hoc nomen MARIA si-
C gnifi-

50 MEDITAT. DE

gnificat illuminatam, vel illumina-
tricem & magistram populi. Quod e-
nim lumē potuit deesse illi, tum pro
ipsa, tum pro alijs quibus illud com-
municare poterat, in cuius sacratum
ventrem fons lucis descendit, vera
illa lux, quæ de celo delapsa est ad
illuminandos omnes homines in
hunc mundum venientes? Hæc di-
uina lux prius illuminauit & im-
pleuit Matris mentem, quam ven-
trem: prius illustrata est à Spiritu
sancto pro sua instructione, vt ipsa
postea esset illuminatrix & Magistra
aliarum, & ideò rectè ei dixit Ange-
lus, *Spiritus sanctus superueniet in te.* illa
enim ante erat Spiritu sancto plena
per suam sanctificationē, postea au-
tem ipse Spiritus maiori abundantia
illi superuenit, vt nos de eius plenu-
dine participaremus. Hæc est illa au-
rora, quæ prius illustrata à Sole, in-
cipit luminis sui radios in terram ex-
tendere, hominesque excitare, vt à
somno exurgant, & manum operi
admoueant. O quot peccatores so-
mno peccatorum sopiti manerent,
quot animæ interirent, si huius be-
nignæ auroræ radijs non præueni-
rentur & illuminarentur; vt ope-
ribus

Ioan. 1.

Luce 1.

Cant. 6.

B. VIRGINE. 51

ribus tenebrarum relictis, induerent
se armis lucis, bonisque operibus va-
carent, donec verus Sol C H R I-
S T V S per gratiam suam in co-
rum cordibus renascatur? M A-
R I A igitur verè illuminata, & ve-
ra nostra illuminatrix ac magistra,
cuius scientia & sapientia tanta ex-
stitit, vt Dominus ex hoc mundo
discedens illam in suum locum
substituerit, vt non modo Apосто-
lorum, omniumque fidelium esset
Magistra, verumetiam esset perpe-
tua suæ Ecclesiæ lucerna, ad illam
contra omnes huius mundi tene-
bras & errores illuminandam. Ita-
que similis est miraculosæ illi co-
lumnæ, quam legimus ducem fuisse *Exod. 13.*
se populi Israelitici per desertum,
interdiu quidem sub forma nubis,
vt cum tueretur aduersus radios
& aestum Solis: noctu verò in for-
ma ignis, vt splendore suo illis com-
monstraret iter. Non secus M A-
R I A hæc nostra viua & vera co-
lumna, omnibus nobis in hac pere-
grinatione versantibus, est instar
nubis, vt nos tueatur ab arbore di-
uine indignationis, & diabolicarum
tentationum incendio. Est quoque

C 2 columna

32 **MEDITAT. DE**
columna ignis, ob multa misericor-
diæ exempla erga genus humanum
demonstrata. Columna verè ignea,
quæ non solum in terra nostrarum
mentium tenebras dispulit, pectorū
nostrorum glaciem dissoluit, & cor-
da diuino amore accendit, sed in cæ-
lo quoq; illuminauit & inflamma-
uit angelos, suoq; splendore vniuer-
sam ciuitatem Dei exhilarauit.

S. CONSIDERA extrema ver-
ba, hoc est, *Iacob genuit Ioseph, virum*
MARIAE, de qua natus est IES-
SUS. In Euangelio tantum fit men-
tio genealogiæ Iosephi, & non
CHRISTI, quia Dominus in
terra non habuit Patrem, sed tan-
tum Matrem: non conueniebat
autem Genealogiam Matris descri-
bi, quia consuetudine Scripturæ
virorum tantum, & non mulierum
Genealogiæ ratio habetur, licet in
genealogia virorum, mulierum
quoque generatio contineatur. Erat
Num. 36. enim mandatum Legis, ne quis ni-
si e tribu sua & parentela vxorem
acciperet. Quoniam ergo Ioseph
originem habebat e tribu Iuda, per-
spicuum quoque erat **MARIAM**
sponsam suam ex eadem tribu, re-
gia.

gique stirpe David fuisse, ac proinde
 de eadem quoque erat CHRISTVS
 Dominus noster ex ipsa natus. Nunc
 considera illa verba, *De qua natus est
 IESVS*. Vbi nota Evangelistam post
 nominatos in eius genealogia tot
 Patriarchas, Reges & Prophetas, tandem
 sub finem, atque si omnium virtutum &
 perfectionis quasi summam vellet
 indicare, nominasse sanctissimam
 Virginem, & addidisse, ex ea
 CHRISTVM natum: vt nimirum
 significaret, quem admodum sola
 ipsa fuerat ad tantam dignitatem
 euecta, sic omnibus alijs sanctis
 in virtutum copia antecel-
 suisse, quarum perfectiones in ea
 tanquam in compendio sublimiori
 in quadam ratione comprehensæ
 fuerint, sicut in persona eius scriptum
 est, *In plenitudine Sanctorum detentio
 mea in plenitudine omnium perfe-
 ctionum in sanctis existentium
 meum fundamentum collocaui.*
 Quare necesse fuit vt diuina Scri-
 ptura specialem quorundam San-
 ctorum, vt S. Ioannis, S. Petri & Pau-
 li, & ceterorum, faceret mentionem,
 vt eorum virtutes ac merita homini-
 bus innotescerent: de hac autem

Eccl. 14.

excellentissima Virgine, si aliud ni-
 hil scriptum fuisset, quam hæc ver-
 ba, *De qua natus est IESVS*, satis fu-
 isset, ad intelligendum tot tamque
 eximias virtutes in illa collectas fuis-
 se, quæ nulla humana lingua, sed nec
 angelica explicari possint. Quæ enim
 sanctitas, quæ iustitia, quæ religio,
 quæ alia, perfectio potuit deesse
 MARIÆ, quæ plena fuit ipso
 fonte autoreque diuinæ gratiæ? Vn-
 de si hominum matres tanto maiori
 honore & reuerentia dignæ repu-
 tantur, quo illorum filij celebri-
 res & maiores sunt in mundo, quan-
 to honore & reuerentia digna erit,
 & omnibus anteferenda creaturis, è
 qua natus est non rex, vel Imperator
 terrenus, sed Deus rex cæli, & Mo-
 narcha vniuersi? Lætare ergo anima
 mea, quia in hoc die nata est nostra
 Regina, imò mater nostra: nam post-
 quam Dominus tuus voluit nascen-
 do ex illa fieri noster frater, illa pari-
 ter facta est nostra mater. Et primo
 quidem est Mater, quia nos genuit,
 largiendo nobis per filium suum
 esse spirituale gratiæ, quod longe
 perfectius est esse naturali; quare
 meritò vocatur mater Ecclesiæ &
 mater.

B VIRGINE.

mater gratiæ. Secundo vocatur
mater ob dignitatem, sicut Superiores & Maiores nostros, à quibus gubernamur vocamus Patres: illa enim est Domina nostra, & pariter angelorum, supra omnes benedicta. Tertio illa est mater, ratione affectus singularis in nos, nam materno quodam pietatis affectu semper conatur nobis in omnibus necessitatibus adesse & opitulari, & à filio impetrare omnia dona & charismata ad salutem nostram necessaria; speciatim autem solet nobis adesse in morte, ne à dracone illo infernali (qui illo temporis articulo grauius solet esse infestus, rapiamur & absorbeamur. Tu ergo anima mea ne ingrata sis & indigna tanta Matre, intimo cordis tui affectu te ad illam conuerte, eamque velut dulcissimam, amabilissimamque matrem amore filiali ardentè ama; nec vnquam eam laudare, omnique honore & pietate reuereri intermitte, vt cum demonstraueris te piam & deuotam esse illius filiam, se quoque demonstret tuam esse bonam & misericordem matrem.

6. CONSIDERA, quoniam tanta

C 4

est.

Cant. 6.

est huius nobilissimæ Virginis perfectio & excellentia, quam bene filia Hierusalem quasi admirabundæ dixerint. Quæ est ista, quæ oritur quasi aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut Sol, terribilis ut castrorum acies ordinata? Verè apparuisti in mundo, Virgo benedicta, instar resplendentis auroræ, quando tanto sanctitatis splendore in ortu tuo præuenisti splendorem Solis veri. Et merito debuit claritas tua principium dare diei salutis, diei remissionis & indulgentiæ, & illi diei, quam fecit Dominus, in qua tolli cœpit totius humani generis opprobriū, publicariq; pax hominibus bonæ voluntatis. Fœlix aurora, quæ tã fausti diei fuisti nuncia. Quam bene diei cum tali aurora, & auroræ cum tali die conuenit? atq; etiam quam bene explesti officium auroræ? Nam Sol iustitiæ ex te nasciturus, suam natiuitatem præueniens, radios lucis suæ ante te emisit, quibus illustrata potestates tenebrarum depulisti ab Eua introductas, atque ita in mundum solem illum tanto perè ab omnibus gentibus desideratum induxisti. Auroræ quoque officium exercuisti, quia sicut aurora

media.

mediā est inter diem & noctem, so-
 lemque antecedit, sic tu es fidelis
 mediatrix inter DEVM & pecca-
 tores, tuoque ortu annunciaſti ad-
 uentum Saluatoris ex te nascituri.
 De te etiam dicitur, quod pulchra
 sis vt Luna, & merito; nam sicut Lu-
 na, omnibus alijs stellis est similior
 Soli, suoque mirifico candore om-
 nes vincit, atque etiam ob lumen
 à Sole acceptum nobis maiorem
 lucem communicat, sic tu, vt ima-
 go expressissima veri Solis tua puri-
 tate virginea inter mille stellarum
 Deo continuo assistentium myria-
 des, supra omnes glorioſè refulges.
 Luna luminis solaris particeps fa-
 cta, noctis illustrat tenebras: tu quo-
 que clarissimis virtutum, quas Do-
 minus tibi communicauit exemplis,
 homines ad te imitandum prouo-
 cas, & nostræ noctis caliginem luce
 tua dispellis, qui enim tuis insistent
 vestigijs non ambulant in tenebris,
 sed lumen vitæ inueniunt: imò tu
 multo pulchrior es Luna, quia tota
 pulchra es, & nulla macula est in te,
 quæ tamen est in Luna. Denique ele-
 cta es vt Sol, non vt noster Sol, sed vt
 verus Sol, huius solis creator; de quo,
 C s sicut

38. MEDITAT. DE

Cant. 5.

sicut scriptum est, quod electus sis
inter multa virorum milia, sic tu ele-
cta es inter multa mulierum milia.
Et sicut Sol radios lucis suæ tam su-
pra se versus cælum & stellas, quam
ad inferiores terræ partes emittit, sic
tu beneficiorum tuorum splendore,
non solum terram adimplet gratia,
sed cælum quoque gloria. Homines
enim in mundo gaudent se opera
tua interueniente liberatos, & Ange-
li in cælo, suum numerum te media-
trice restauratum. Postremo es terri-
bilis vt castrorum acies ordinata.

Cant. 3.

Maximo enim timore & terrore cõ-
cussi sunt tenebrarum Principes,
quando præter omnem morem, su-
praque humanæ naturæ vires con-
tra se procedentem viderunt mulie-
rem tot armorum generibus instru-
ctam, mulierem tam fortem & in
bello exercitam, accinctamque
gladio super fœmur contra timo-
res nocturnos, & in circuitu eius
spiritualium cælestiumque virtu-
tum validissimum exercitum. Tunc
potestates illæ infernales magno
pauore & formidine perterritæ,
proculdubio, intra se dixerunt. Vnde
de huic tantum robur? vnde fortitudo.

tudo illi maior quam Eua? fugia- *Gen 32.*
 mus Hi enim Dei sunt exercitus &
 castra. Verum tu o nobilis bellatrix,
 prima omnium in hostem viriliter
 insilisti, qui initio decepit, & vicit
 primam matrem Euam, illi contri-
 uisti caput, illum principio expu-
 gnasti, quare perterrefactus hostium
 exercitus, videns caesum belli du-
 cem, dilapsus in fugam se recepit. O
 quam felix nobis fuit haec mutatio
 EVAE in MARIAM, mulie-
 ris imbecillis in tam fortem, ma-
 tris crudelis in misericordem; E-
 VA enim nobis fructum mortis
 porrexit; MARIA vero fructum
 attulit vitae. Eua comedens de arbo-
 re vetita, fructum dedit marito: con-
 tra MARIA nobis dedit panem Ange-
 lorum, illum panem viuum de caelo
 descendente vt det vitam mundo.
 Eua fuit mater carnis, mater peccati, *Ioan. 6.*
 exilij, omnisq; miseriae nostrae. MA-
 RIA est mater spiritus, mater gratiae,
 mater omnium misericordiarum, o-
 mniumq; bonorum nostrorum. EVA
 iram Dei prouocauit, mortem homini-
 bus attulit, & diuinam gratiam perdi-
 dit. MARIA contra, nos Deo recon-
 ciliauit, vitam restituit, & gratiam ab

60 MEDITAT. DE

Eua amissam inuenit. E V A fuit opprobrium & dedecus omnium mulierum. M A R I A est omnium mulierum decus, splendor & ornamentum. Eua ob superbiam suam victa est à dæmone. Maria autem sua humilitate vicit dæmonem. Denique omnes maledictiones quæ culpa Eug in caput nostrum reciderunt, omnes sunt M A R I A E benedictione sublata & antiquata. Quare verè de ea canit Ecclesia, *Sumens illud. Aue, Gabrielis ore, funda nos in pace, mutans Eua nomen.*

Cant. 6.

7. I A M verò cui rei poterimus te assimilare mater omnis pulchritudinis? quia omnium deliciarum hortus es, hortus ille vndique conclusus, nunquam peccato infectus. Tu es instar hortuli affabrè constructi, hortus sanctis aromatibus plenus, & manibus illius cælestis hortulani concinnatus, ac varijs pulcherrimisque omnium virtutum floribus vestitus: quorum odore suavissimo totam domū Dei complex & confortas. O M A R I A viola humilitatis, liliū castitatis, & rosa charitatis. Merito in hoc hortulo tuo exort⁹ est speciosus ille supra omnes paradisi flo.

B VIRGINE. 61

flores, in quo requieuit Spiritus Do-
mini. Tu verè es paradifus Dei: quia *Cant. 2.*
mundo produxifti arborem vitæ: de
cuius fructu, quicumque comederit
viuet in æternum. Produxifti item
fontem viuum ex ore altiffimi pro- *Eccl. 24.*
deuntem, & per facrum ventrem tuū
featurientem, qui in quatuor deinde
partes ad rigandam totam terræ no-
ftræ aridæ & defertæ faciem, diu fus
eft. O quantum genus humanum
Mater fanctiffima tibi obfirinxifti,
quod merueris effe aquæ ductus a-
quæ tam falutaris pro nobis. O luci-
diffima lampas, quæ tot homines il-
luminafli & exhilarafli, tantumque
diuinæ gratiæ splendorem iucundo
tuo Natali attulifti fedentibus in te-
nebris & vmbra mortis. O dulcis, o
pia, o verè amabilis **M A R I A**, cuius
dulciffimum nomen à dilectis tuis
audiri non potefli; nifi mirificè recre-
entur. Fuiſti quoque o beatiffima
Virgo ad imitationem tui filij, no-
mine nouo appellata, quod ore Do-
mini nominatum eſt per angelum,
quando tibi dixit. *Ne timeas Ma-
ria.* Hoc fanctiffimo nomine te or-
nauit Pater æternus, quod poſt be-
nedicti filij tui nomen, eſt ſuper o-

mne nomen, vt in nomine quoque
 MARIAE omne genu flectatur cae-
 lestium, terrestrium & infernorum,
 & omnis lingua confiteatur huius
 benedicti nominis gratiam, gloriam
 & virtutem; quia post nomen dul-
 cissimum I E S V, nullum aliud sub
 caelo hominib. datum est, à quo tan-
 ta salus, tantumq; praesidium huma-
 no generi prouenerit. Quare illa ipsa
 verba q̄ tu dixisti de dilecto tuo spon-
 so, *Oleum effusum nomen tuum*, posset
 quoque ille admodum conuenien-
 ter pronunciare de te, dicens, *Vnguen-
 tum effusum nomen tuum*. Dulce enim
 nomen tuum aliud non est quam
 pretiosum vnguentum, ex varijs aro-
 matibus, cinnamomo, balsamo &
 mirra electa compositum: de quo
 scriptum est, quod per vias suauissi-
 mum spargat odorem. Rectissime
 autem nomen tuum assimilatum
 est vnguento aromatico: nam vt
 vnguentum non solum bonum o-
 dorem reddit, sed etiam medicina
 est, quia calefacit, emollit, & con-
 forat, easque partes, in quas effundi-
 tur, lucidas & splendidas reddit: sic
 gloriosum nomen tuum quoties no-
 minatur odore suauem sanctitatis o-

Cant. 1.

Ecc. 24.

mi-

B. VIRGINE M

maniumq; virtutū reddit; si mulq; me-
dicina est, imo instar opulente phar-
macopolē est, in qua omnia antido-
ta pro sanandis cuiusq; generis mor-
bis tam spiritalibus quā corporalibus
cōtinentur. Vnde si quādo cōtingat
hominem in se sentire cor frigidum
& aridum, omni deuotionis destitutum
affectu vel rerum diuinarum
sensu; & memor nominis M A-
R I A E in mentem reuocari rara
virtutum eius exempla, mox sentiet
se interius accendi, & affectu deuo-
tionis, imitationisque desiderio in-
flammari. Similiter, si quis consue-
tudine praua delinquendi euaserit
induratus & obstinatus in malo, ta-
ctus autem & illustratus vno huius
stellæ radio inuocari cum desiderio
se iuuandi & è luto emergendi, hoc
dulcissimum nomen M A R I A E,
non dubium quin ilico, cum inter-
na spe de salute concepta, emol-
liendum sit eius cor, ipse verò in
brachijs & sinu huius suæ potentis
& benignæ aduocatæ se sit depon-
siturus. Adhæc, quicumque in
aliqua ærumna fuerit vel pericu-
lo, si ex corde inuocari hoc no-
men potentissimum M A R I A E

con-

64. **MEDITAT. DE**

continuo ad aspectum huius lucis
huiusque diuini præsidij, totum se
sentit refocillari & corroborari, om-
nisque tristitię nubes mox euanes-
cit, & serenitas consolationis in a-
nimam reuertitur. Denique in om-
nibus tentationibus & infirmitati-
bus animæ nostræ, & in omnibus
corporis nostri necessitatibus, hoc
sanctum nomen vnicum remedi-
um est & refugium: nec vnquam vl-
lus in vlla tribulatione exstitit, qui
ca cum deuotione inuocata, præsens
auxilium non senserit. Postremo,
vt partes eæ quæ vnguento delibutæ
sunt, claræ efficiuntur & lucidæ, sic
omnes animæ quæ specialiter huic
sancto nomini sunt deuotæ, atque
hoc pretioso & odorifero vnguento
sunt inunctę, quam, rogo, bellę sunt,
quam in angelorum æquę ac homi-
num oculis resplendent, per men-
tis humilitatem, cordis puritatem,
morumque sanctitatem?

COLLOQVIVM.

O Virgo nobilissima, ô nostra re-
splendens aurora, quæ fælici
ortu tuo, bonum illum nuncium at-
tulisti.

DE VIRGINE. 65

multis de nostri veri Solis aduentu, Saluatoris nimirum tantopere desiderati, & ab omnibus gentibus expectati; oro te per hanc eximiam & singularem gratiam, qua te elegit in suam Matrem, vt intimum veræ deuotionis erga te affectum mihi impetrare velis, & in meo quoque corde oriri, ac pariter saluari tui ortus luce totam animam meam reformare, mortificando meos sensus, mundando affectus, & ab omnibus terrenis cupiditatibus cor expurgando, amoreque rerum cælestium illud accendendo, vt ita præparata, digna reddatur aduentu solis illius iustitiæ, qui sicut non dedignatus est per te ad nos descendere, sic quoque per te ad illum mereamur peruenire, & gloriæ eius in cælo participes fieri; qui cum Patre & Spiritu sancto viuit & regnat in sæcula sæculorum.
A M E N.

DOCUMENTA.

1. SICVT stella, cui beatissima Virgo assimilata est, radios suos in utilitatem totius mundi emittit, sine vlla lucis & perfectionis suæ iactura, sic nos ita vacare debemus iuuandis animabus aliorum;
Occu

65 MEDITATI DE

Occupare nos in Sanctis exercitijs caritatis erga proximum, ut non faciamus iacturam proprii Spiritus & profectus nam, ut loquitur Dominus, parum prodest homini totum lucrari mundum, si anima sua detrimentum patiatur.

2. VIRGO beatissima comparata est aurora, quae lumine à Sole recepto dispellit noctis tenebras: nam primo, dum solem iustitiae conciperet, fuit ab eo maximè Spiritus sancti donis illustrata: postea autem ipsum solem sacro partu suo pro salute mundi foras edidit. Quare qui volunt lucem suam in publicum prodere, suumque spiritum proximis in animarum subsidium communicare, debent primum ipsi hunc solem concipere, huncque diuinum spiritum: ut prius hac luce illuminati possint & alios illuminare: alioquin conueniet in eos dictum illud Domini, Si caecus caeco ducatum praestet, ambo in foueam cadunt.

Matth. 15.

3. Et si beatissima virgo oriunda sit ex tam nobili & regia stirpe, nihilominus Dei filius non assumpsit carnem ex illa, quod à tam illustribus progenitoribus descenderet, sed quia, ut ipsa testatur, respexit humilitatem ancillae suae; ut indicaret Spiritum sanctum aspernari superbos corde, humiles vero corde respicere, sicut scri-

ptum.

ptum est. Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. 1. Petrus.

4. *B. Virgo* quæ ante mundum conditum in æterna sapientiæ consilio elæctæ fuit in Matrem Dei, licet ex stirpe regia oriunda fuerit, non ideo aut humana dignitatis laude celebrata fuit, aut opibus abundavit, & temporali prosperitate, sed in continua paupertate & submissione vixit, multasque in hoc mundo passa est persecutiones & aduersitates: unde & nos discimus respuendos honores & voluptates huius mundi, & rerum terrenarum copiam fugiendam. Contra verò ad imitandam beatissimâ Virginem, reprimendam & coercendam esse carnem nostram, & in anima ac corpore nostro continenter crucem CHRISTI deportandam: nam si in hoc mundo confixi fuerimus gladio *MARIAE*, in altero quoque vna cum illa æterna felicitatis dulcedine plenè refocillabimur.

5. *CHRISTVS D. N.* in hac genealogia vocatur filius David: quia sicut David antequam ad regnum peruenisset, passus est varias, easque grauissimas persecutiones, multosque labores & ærumnas sustinuit, ita *CHRISTVS* antequam intraret in gloriâ suam, plurimû laborauit.

gra.

grauissimasque afflictiones perpeffus est
 vt intelligant, qui coharedes CHRISTI
 esse volunt, imprimis necessarium esse, vt
 existiment multas tribulationes sibi per-
 ferendas, & instar mulieris parturientis
 merores doloresque perferendos, vt deni-
 que cum CHRISTO ipso letari & re-
 gnare possint.

6. CHRISTVS D.N. voluit in
 genealogia sua multos viros malos &
 mulieres peccatrices, atque etiam non-
 nullos pauperes, sigillatim Iosephum,
 & suam sanctissimam matrem nomina-
 nari. Hoc discrimen est inter spiritum hu-
 ius mundi, & spiritum Dei, quod homines
 mundani tantum glorientur de honoribus,
 dignitatibus, & opibus temporalibus: sed
 homines spirituales potius gloriantur in
 sua infirmitate & ignominia, imò pudet
 eos in alia re gloriari, quam in cruce
 CHRISTI, hoc est, in sui contemptu &
 ignobilitate.

7. ETIAM CHRISTVS D.N. eius-
 que mater sanctissima, multos ex maiori-
 bus suis partim iustos & pios, partim sce-
 leratos & infames habuerint, nihil tamen
 inde de ipsorum honore & gloria accessit
 vel decessit. Vnde colligimus, non paren-
 tum vitia vel flagitia, sed proprias vir-
 tutes, vel vitia cuique homini vel hono-

rem vel dedecus conciliare. Quare nec debent filij, aut nimium se extollere ob maiorum suorum gloriam, nec etiam pudesceri, ob eorum utilitatem vel infamiam, sed sua vita pia & sancta, bonis que moribus debent comparare bonam famam & existimationem: si enim ipsi fuerint virtute praediti, nec vilitate maiorum suorum obscurabuntur, nec prava eorum vita villo modo inquinabuntur: sicut contra, si fuerint flagitiosi, nihil eis proderit dignitas vel sanctitas suorum antecessorum.

DE

